

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 4 1 6 4 3 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA IN TEORIJA GLEDALIŠČA IN FILMA

Izpitna pola 1

Torek, 4. junij 2024 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese naliveo pero ali kemični svinčnik.

Priloge z odlomkoma iz dramskih besedil (A in B) in konceptni list so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 10 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 69. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z naliveim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

L

Konceptni list

Ž V položaj, to vem, da se, ja, ampak, a ne misli vsak o sebi, kako je dober? A ni vsak prepričan, da je
M nekateri se tega nikoli ne bi niti vprašali, nikoli ne bi podvomili.
Ž Hitler ali pa Rupert Murdoch ali pa
M vsak je prepričan, da dela, kar je prav.
V glavnem.
Ž Kako pa potem, da sva midva tako prepričana?
M Preveč se sekiraš.
Ž Ja.
M Preveč razmišljaš.
Ž Okej.
M Okej?
Ž Zelo morava bit prepričana, mogoče celo arogantna, če misliva res naredit novega človeka iz najinih genov in ga učit / in spravit gor, da bo
M saj sva saj sva prepričana sva. Nisva midva slaba človeka.
Ž Okej. Dobro.
M Zdaj moram pa res nazaj v službo.
Ž Okej. Rada te imam.

M Res bo imel srečo, ker bo imel tako uvidevne starše, ki jih skrbi vse živo in ga bojo imeli tako radi.
Ž Njega?
M Ali pa njo.
Ž Reciklirava.
M Točno tako.
Ž Zapreva vodo, ko si umivava zobe.
M Točno, da res.
Ž Poročila gledava. Hodiva na volitve. Protestirava. Reciklirava.
M Ja.
Ž Majhne neodvisne kavarne podpirava in ne hodiva v Starbucks.
M Čeprav ima kava okus kot brozga.
Ž A ga ima res? Oprosti.
M Se vidiva zvečer. Ti bom natočil banjo, potem se pa lahko usedeva in se bova vse zmenila. Si za?
Ž Bolj vročo.
M Okej. Umakni noge, da te ne bom poparil.
Ž Dokumentarce gledava. Knjige o resnih temah bereva.
Klasična dela bereva. Art filme gledava.

Odlomek iz dramskega besedila (B)

kt en kuža, res noro. Tko se mi je zdel, da sm vidu neki resničnega, neki res ... mal sm že pozabu, no ... da je to tko ... da je to lajf ... ne pa ... huda mi je bla, k se je tko borila, no. To. To bi ... nekaj ... to me je nekaj ganil ... Na to sm pomislu kmal po ...

DANICA: Sedmera jezera s puncami, ne vem, kaj je že blo. Kranjska Gora, smučanje, je mel Jani ušesa vneta. Cres, smo prišli domov po dveh dneh, je Lila tko meduza opekla, da se ji je vse vnel, smo šli direkt na antibiotike. Z avtom do Albanije, sva se na Hrvaškem že obrnla, je mel moj oči kamne ...

JAKA: In si misliš, vau, ja sej, valda poskrbijo za svojo vrsto. Ampak ne, ni to fora. Zadnjič sem poslušu en podkast, en pogovor z avtorco ene knjige, o Mother Trees, to so ta tavelika drevesa v gozdu, k pol hranijo cel kup ostalih, manjših. No, in ona je delala en eksperiment, kjer je posadila brezo pa duglazijo pa neko glivo vmes. In v teoriji, ane, vsaj v našem dojemanju narave, bi se te različne vrste mogle zde borit med sabo, za svetlobo, za obstanek, za prevlado ... ker je pač v naravi vse v tekmovalju, ane, tko si ljudje radi mislmo. No, in ona je posadila ti dve drevesi, eno zraven drugza, tko, da je zasenčila duglazijo – tko da bi ta morala, po tej teoriji, torej počasi odmret, breza pa čedalje bolj uspevat. No, in pol je dala v ogljik, k ga je ta breza dobila, neko radioaktivno snov, tko da je pač lahko spremljala njegovo premikanje, ane. No, in ugotovila je, da je ta ogljik šel od breze preko glive do duglazije. Da sta si breza in duglazija dejansko izmenjevali stvari. Nista tekmovali, nista se borili, ampak sta sodelovali.

ROK : Enkrat ... neki je ... neki je oblubla palačinke nama z Jakatom, ja, valda ja, sej je on mel rojstni dan ... Jaka je zmer hotu palačinke za rojstni dan, ni jebu teh tort sploh ... ja, nismo mi mel teh tort nikol ... se mi zdi zares. No, in pač te palačinke palačinke, to je bla prov stvar, ane, o tern se je govoril par dni prej, in pač, ko pride pač ta dan, jutro, mi smo mel te zajtrkovalne palačinke zmeri, pač za zajtrk, to je blo mami všeč, da se ti dan tko že začne ... pa nama tu, valda ... no,

in pride to jutro in mami spi. In midva vstaneva ... ne ... mal čakava ... v kuhni, prov mam to sliko Jakata, v pižami sedi za mizo, to, še mal tema, no, kr tema, decembra ma on, šestga ... in čakava v tišini, a bo mami vstala ...

JANI: No, pa sej ... jst sm svoje že doživu. Za ta mlade je bolj zoprno. To pa ne vem, kaj bo. Televizije jst raj sploh več ne pržgem, nobene reči ne gledam. Če bi nm v smučanju spet kdaj šlo, tko kt je blo včasih, ja, to bi verjetn mal spremlu, ostalo pa, kr puste me. Nobenmu ni nč dobrega.

Jst za svoj pogreb mam. To moji vejo, ostalo pa ... ni glih v mojih rokah.

ROK: Men se je že zdel pač, da ne bo ne, da ne bo niti časa več, ane, k je itak šola že kmal, ampak sej ne veš, kaj bi čist ... ampak Jaka se pa ni hotu premaknt. Pol pa grem pač vseen k mami v spalno in ... fotra ni blo, ne vem ... mami pa, uno ... k je kdaj mela ... k pač ne more ... k ne more vstat ...

In nism nč niti rabu rečt Jakatu, zrihtala sva se v tišini, ne vem, jst sm nek kakav neki, al kaj, ma ne, sej ne vem, če je to blo takrt ... po mojem niti nism ... zrihtala sva se pa sva šla ... Jaka ni nč reku, uglavnem, do šole ... to se spomnm, te teme, pa ta sneg, k škripa.

JAKA: In kar je pa še bolj noro – bolj kt je ta breza rastla, več svetlobe je dobila, in duglazija v njeni senci posledično čedalje manj – in če to tko pogledaš, pač izgleda, kt da tekmujeta za svetlobo, ena ma čedalje več, druga pa čedalje manj, klasičen boj za obstanek, močnejši preživi, pa to ... Ampak če pa pogledaš, kaj se je pa dejansko dogajal spodi, pod zemljo, je pa noro. Več kt je breza proizvedla sladkorja, več ga je poslala duglaziji - več kt je mela, več je dala. Dobesedno jo je hranila. Ni sam sodelovanje pa izmenovanje, ampak je prov skrb. Prov skrbela je zanjo.

TAMARA: Recimo. Vse naokoli neki resni alarmi, stvari grejo resno v kurac, mi pa vsi fuuuul garamo, vsi čist zgarani, ampak v napačno smer. Zanj je na roditeljskem v vrtcu ena mamica vprašala, pazi,

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

-
- This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

2. Dopolnite besedilo.

(4 točke)

3. Označite, ali trditev drži ali ne, in svojo izbiro utemeljite.

Dramsko besedilo Pljuča, iz katerega je odlomek A, upošteva sukcesivnost časa. DA NE

Utemeljitev: _____

 (2)

Dramski besedili, iz katerih sta odlomek A in odlomek B, je režiral Žiga Divjak, in sicer v SNG Drama Maribor. DA NE

Utemeljitev: _____

 (2)

Protagonista v odlomku A sta brezбриžna egoista. DA NE

Utemeljitev: _____

 (2)

Protagonisti v odlomku B so vsi člani iste družine. DA NE

Utemeljitev: _____

 (2)
 (8 točk)

4. Dopolnite besedilo.

Besedilo, iz katerega je odlomek B, je sestavljeno iz _____ delov. Uvaja ga prolog
 _____, konča pa prizor z naslovom
 _____.

(3)

Opišite oba fiktivna prostora dogajanja (uvodni in končni) v odlomku B.

(4)
(7 točk)

5. Dramatika Macmillana v Pljučih je opisana kot tista, ki skorajda pozabi na gledališče in se posveti izključno besedam in medosebnemu odnosu. Opišite medosebni odnos protagonistov v odlomku A. Pojasnite, ali je njun odnos v nadaljevanju besedila vedno enak. V čem se dogajanje v odlomku navezuje na njune kasnejše medosebne odnose?

(7 točk)

6. Čeprav v didaskalijah dogajalni prostori niso navedeni, navedite najmanj tri možne dogajalne prostore v odlomku A, v katerih bi lahko potekal dialog, in izbiro utemeljite. Ali je podobne prostore dogajanja mogoče prepoznati tudi v besedilu, iz katerega je odlomek B?

Dogajalni prostori v odlomku A:

(6)

Dogajalni prostori v besedilu B:

(2)
(8 točk)

7. Dopolnite besedilo in odgovorite na vprašanja.

Slika 1

(Vir: www.arboretum.si/arboretum/duglazija/. Pridobljeno: 2. 10. 2023.)

Prvo repliko v odlomku B govori _____. Zadnjo repliko govori Tamara.

Povzemite repliki, pojasnite, o čem govorita, in imenujte temi.

Na sliki 1 je _____, ki je nosilka osrednje teme v odlomku B.

Zapišite temo.

(10 točok)

8. Označite Danico, opišite njena dejanja in njene želje, upoštevajoč celotno besedilo, iz katerega je odlomek B.

(8 točk)

9. Utemeljite z najmanj tremi utemeljitvami, zakaj bi besedili, iz katerih sta odlomka A in B, lahko opisali s terminom ne več *dramski gledališki tekst*, kot ga je uvedla Gerda Poschmann.

(6 točk)

Slika 2

(Vir: gledališki list SNG Drama Ljubljana, sezona 2018/19)

(4 točke)

Prazna stran